مشکلات بیمه‌ای خود را به ما بگویید

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای، نداشتن آگاهی یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار ، همچنین مشکلاتی که احیانا در جریان مراجعه به شعب تامین اجتماعی با آن رو به‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتیه‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید.

پاسخ مشاور آتیه‌نو به چند پرسش بیمه‌ای

پاسخ به پرسش‌هایی درباره نحوه احتساب سوابق بیمه‌ای

محمد حاجی‌بابایی
کارشناس تامین اجتماعی

در این شماره نیز مانند شماره قبل، به شرح و توضیح و پاسخ به برخی دیگر از سوالات در حوزه مسائل مختلف بیمه‌ای در تامین اجتماعی می‌پردازیم.

■ آیا کسانی که سربازی خود را به‌صورت امریه در سازمان‌ها و نهادهای دولتی گذرانده‌اند نیز می‌توانند برای احتساب سوابق نظام‌وظیفه خود در تامین اجتماعی اقدام کنند؟

بله. در قانون، مکان یا زمان خاصی برای گذراندن خدمت نظام‌وظیفه تعیین نشده و تمامی بیمه‌شدگان تامین اجتماعی بدون محدودیت نوع بیمه می‌توانند در صورت داشتن شرایط لازم (دارا بودن حداقل دو سال سابقه پرداخت حق‌بیمه و بیمه‌بودن در زمان تقاضا) نسبت به احتساب سوابق سربازی خود در تامین اجتماعی با پرداخت حق‌بیمه مربوط به آن اقدام کنند.

■ سربازی چه بیمه‌شدگانی در تامین اجتماعی به طور رایگان و بدون پرداخت هیچ نوع مبلغی به سوابقشان اضافه می‌شود؟

تمامی بیمه‌شدگان و دریافت‌کنندگان مستمری‌های بازنشستگی و ازکارافتادگی کلی مشمول قانون تامین اجتماعی که قبل از تاریخ ۱۳۸۵/۵/۷ در کارگاه‌های مشمول قانون تامین اجتماعی اشتغال به‌کار داشته و به‌واسطه رابطه مزدبگیری دارای سابقه پرداخت حق‌بیمه بوده (بیمه اجباری) و پس از پایان خدمت نظام‌وظیفه مجددا در موسسات و کارگاه‌های مشمول قانون تامین اجتماعی مبادرت به تداوم بیمه‌پردازی نزد سازمان تامین اجتماعی کرده باشند(بیمه اجباری) چنانچه تمامی مراحل یاد شده(آخرین سوابق بیمه‌پردازی اجباری قبل از خدمت نظام‌وظیفه، کل دوره سربازی و اولین سابقه بیمه‌پردازی بعد از خدمت نظام‌وظیفه) تماما قبل از تاریخ ۱۳۸۵/۵/۷ صورت گرفته باشد، در این صورت متقاضیان موصوف صرف‌نظر از اینکه در زمان تقاضا بیمه‌پرداز باشند یا نباشند، مشمول «ماده ۹۵ قانون تامین اجتماعی» بوده و از پرداخت حق‌بیمه سربازی معاف خواهند بود. ضمنا چنانچه این‌گونه بیمه‌شدگان قبلا بر اساس ضوابط قبل، اقدام به پرداخت تمام یا بخشی از حق‌بیمه متعلقه بابت مدت خدمت نظام وظیفه خود (اعم از تقسیط یا پرداخت یک‌جا) کرده باشند، صرف‌نظر از ایجاد یا عدم ایجاد سابقه در سیستم مکانیزه تامین اجتماعی، در صورت ارائه تقاضا، حق‌بیمه پرداختی (سهم بیمه‌شده) بابت احتساب سوابق سربازی (و نه حضور داوطلبانه در جبهه) عیناً به حساب بیمه‌شده بازپرداخت می‌شود و سوابق سربازی آنان بر اساس ماده ۹۵ قانون ایجاد و محاسبه می‌شود.

■ اینکه گفته می‌شود رانندگان می‌توانند با ۲۵ سال سابقه و ۵۵ سال سن بازنشسته شوند تا چه اندازه صحت دارد؟

بر اساس تبصره ماده۸۲ قانون برنامه ۵ ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا پایان سال ۱۴۰۰) «رانندگان وسایط سنگین بین‌شهری، راهداری و راهسازی که حداقل ۲۵ سال سابقه پرداخت حق‌بیمه دارند، می‌توانند متناسب با دریافت حقوق و متناسب با روزهای پرداخت حق‌بیمه و ۵۵ سال سن، بازنشسته شوند.» ولی تاکنون آیین‌نامه و دستورالعمل این قانون برای اجرا به تامین اجتماعی ابلاغ نشده است، بنابراین رانندگان نیز فعلا مانند سایر بیمه‌شدگان در صورت احراز هر یک از شرایط زیر می‌توانند بازنشسته شوند.

۱-داشتن حداقل ۲۰ سال سابقه و ۶۰ سال تمام سن برای مردان (۵۵ سال برای زنان)

۲-دارا بودن حداقل ۳۰ سال سابقه و ۵۰ سال تمام سن برای مردان (۴۵ سال برای زنان)

۳-داشتن حداقل ۳۵سال سابقه بدون شرایط سنی

۴-داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه و ۶۰ سال تمام سن برای مردان (۵۵ سال برای زنان) که در این صورت حقوق بازنشستگی آن‌ها متناسب با میزان سابقه‌شان خواهد بود و لزوما حداقل حقوق هر سال افزایش نمی‌یابد.

■ این جانب کارمند آموزش‌وپرورش هستم که حدود ۱۰ سال به‌صورت قراردادی و پیمانی سابقه خدمت در این وزارتخانه را دارم و حدود پنج سال نیز سابقه پرداخت بیمه به تامین اجتماعی در قالب اشتغال به کار در مدارس غیردولتی دارم و اخیرا وضعیت استخدامی من از پیمانی به رسمی آزمایشی تبدیل شده و از سوی آموزش‌وپرورش در قانون، مکان یا زمان خاصی برای گذراندن خدمت نظام‌وظیفه تعیین نشده و تمامی بیمه‌شدگان تامین اجتماعی می‌توانند نسبت به احتساب سوابق سربازی خود اقدام کنند.

به بنده گفته شده صندوق بیمه‌ای خود را از بین صندوق تامین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کشوری انتخاب کن. با این شرایط بهتر است کدام صندوق را برای ادامه بیمه‌پردازی خودم انتخاب کنم؟

اولا، در صورت انتخاب صندوق بازنشستگی برای ادامه بیمه‌پردازی خود باید مبالغی بابت مابه‌التفاوت انتقال حق‌بیمه سوابق خود از تامین اجتماعی به صندوق کشوری بپردازید که این مبلغ بر اساس حقوق و مزایای زمان رسمی‌شدن شما از سوی صندوق بازنشستگی کشوری محاسبه می‌شود. دوم آنکه سوابق غیردولتی شما فعلا قابل انتقال به صندوق بازنشستگی کشوری نیست و بعد از داشتن حداقل ۲۰ سال سابقه دولتی در صندوق مذکور با پرداخت مابه‌التفاوت با نرخ زمان انتقال، محاسبه می‌شود که سوابق مذکور برای احراز شرایط بازنشستگی تاثیرگذار نیست. یعنی با انتقال سوابق غیردولتی فوق به صندوق بازنشستگی کشوری نمی‌توانید پنج‌سال زودتر بازنشسته شوید، فقط در میزان حقوق بازنشستگی شما در صندوق بازنشستگی کشوری تاثیر دارد. سوم آنکه در صندوق بازنشستگی کشوری از اضافه‌کار حق‌بیمه کسر نمی‌شود، بنابراین در میزان حقوق بازنشستگی نیز تاثیری ندارد در حالی که در صندوق تامین اجتماعی می‌توانند حق‌بیمه اضافه‌کار را نیز علاوه بر حقوق کسر کرده و به حساب تامین اجتماعی برای تاثیر در میزان حقوق زمان بازنشستگی واریز کنند. نکته آخر اینکه در قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه که تاریخ اجرای آن از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا پایان سال ۱۴۰۰ است، تغییر صندوق بیمه‌ای مجاز نیست، بنابراین با توجه به توضیحات فوق و شرایط بیمه‌ای شما، بهتر است همچنان صندوق بیمه و بازنشستگی خود را صندوق تامین اجتماعی انتخاب کنید.

شرح جدول شماره ۱۷۲

طراح: حمیدرضا عبدالوند

افقی

۱- از چالش‌های سازمان‌های تامین اجتماعی در منطقه آسیا و اقیانوسیه- آن سوی چیزی

۲- سروصدا همراه با فریاد- چراغ نفت‌سوز قدیمی- از صفات پیامبر(ص)

۳- مجموعه اشعاری از سهراب سپهری- مته برقی- مقدس‌تر و پاک‌تر

۴- امتناع کردن- آتشدان حمام- گیاهی که ساقه آن شیر داشته باشد

۵- فرمان تیراندازی- خورشید- از رشته‌های گروهی پیست دوچرخه‌سواری به مسافت ۱۵کیلومتر

۶- اسب دم بریده!- شیطان- حرف آخر

۷- کسی که بر اثر کوشش و تلاش در راه آرمان خویش کشته شود- پوسته بسیار نازک- از شهرهای گیلان

۸- واحد شمارش گوسفند- سالی که بحران بزرگ اقتصادی جهان رخ داد و میلیون‌ها کارگر در جهان بیکار شدند- اتاقی از نی

۹- نوعی میمون- کشوری که در سال ۲۰۱۶ کمترین میزان رفاه را داشته است- چرخه

۱۰- برنده جایزه نوبل سال ۱۹۹۴ اقتصاد- هنوز آگه نشده!- از شهرهای گیلان- فلز سرچشمه

۱۱- تلمبه کوچک لاستیکی یا پلاستیکی- گل سرخ- مراقب باش!

۱۲- بلندمرتبه- پایه یک گل تک روی گل آذین- از بخش‌های اوستا

۱۳- گرفتار و محروم از راه فرار- درخت خرما- اصطلاحی در ادبیات منظوم

۱۴- خاک‌سپاری- ایستادگی- آنچه به‌عنوان گرو نگهداری یا دریافت شود

۱۵- رودی در شبه جزیره بالکان- دردسر بیماران در هنگامه گرانی دلار

عمودی

۱- شمار بسیار- از جمله کشورهای آسیایی که آمار سزارین بسیار بالا و به‌صورت افسارگسیخته است- سخت‌گیری

۲- از غول‌های اروپایی هواپیماسازی جهان- درس نوشتنی- سرمربی آلمانی استقلال

۳- از بازیکنان و سرمربیان «بوندس‌لیگا» که در هر دو عنوان، قهرمان بوندس‌لیگا شده- انگشت ابهام- دارای امکان یا احتمال بودن

۴- آب در آن جاری است- سلطان- اختراع نظامی مهم در سال ۱۹۳۵

۵- هاون- مژه چشم- خوشگل- قسمی قماش لطیف و گران‌بها

۶- هنر یا فن قراردادن گل‌ها در کنار یکدیگر- آش هفت دانه

۷- بیکاره- پنهان- وسیله بهتر شنیدن- اسب سفید

۸- آهو بره- گرامی و باارزش- واحد پول توالا

۹- قاتل امام حسین(ع)- نارنگی ژاپنی- باغ شداد- حرف شرطی

۱۰- حافظ امنیت جامعه- کسی که دیگران را اندرز می‌دهد

۱۱- آب در لسان عرب- به تنهایی- با ولا می‌آید- از قومی‌های ساکن قفقاز

۱۲- رشته کوهی که آسیا را از اروپا جدا می‌کند- با رفت می‌آید- تنه درخت

۱۳- در واقع- تنها- رهبر

۱۴- چشم‌درد- نگاه خصمانه- نوشابه گازدار غیرالکلی که از عصاره جوانه جو می‌سازند

۱۵- اتحادیه بین‌المللی تامین اجتماعی- فانوس دریایی- قطعه موسیقی که برای سه نوازنده ساخته می‌شود

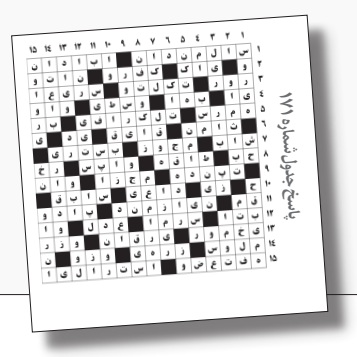

پاسخ جدول شماره ۱۷۱

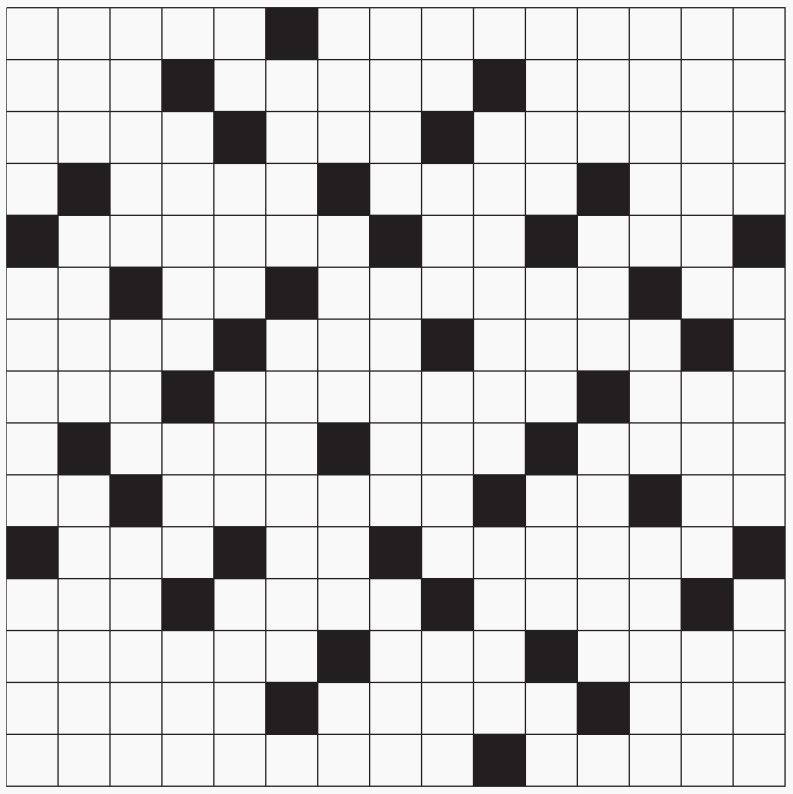

ادامه از صفحه ۳

الزامات سرمایه‌گذاری...

ضمن اینکه موضوع نحوه محاسبه سود مطالبات نیز حکایت جداگانه و خاص خود را دارد که از سکاندار آتی وزارت رفاه توقع می‌رود دولت را قانع کند که در چارچوب قانون (ماده ۷ قانون نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی) اصل و سود طلب‌ها را به تامین اجتماعی بپردازد. نکته دیگر مدیریت و حکمرانی بر شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی تامین اجتماعی است. واقعیت این است که بخش سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی سال‌ها تبدیل به حیاط خلوت برخی سیاسی‌ها شده بود به طوری که نه این سازمان و نه وزارت رفاه بر مسائل و جریانات این بنگاه‌ها احاطه و کنترل چندانی نداشتند. این مسئله امروزه در تمام کشورها با حاکمیت شرکتی حل شده است. حکمرانی شرکتی، محاسبات حاکم بر فعالیت بنگاه‌های اقتصادی، بخش‌های سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی را مشخص کرده است. حاکمیت شرکتی ابعاد مختلفی دارد که از جمله ترکیب هیئت‌مدیره‌ها و نحوه نظارت و کنترل بر آن‌ها، نحوه گزارش‌دهی، شکل پرتفوی و... است. درباره بخش اقتصادی سازمان تامین اجتماعی نیز لازم است ابعاد مختلف حاکمیت شرکتی شاخص‌سازی و نقاط ضعف و قوت در هر بخش مشخص و در جهت رفع ضعف‌ها حرکت شود. بالطبع از وزیر آینده انتظار می‌رود به موضوع حاکمیت شرکتی باور داشته و فضا و بستر لازم را برای تدوین و اجرای آن که بر مبنای اصول و استانداردهای علمی است، مهیا کند. اگر چنین شود دیگر این امکان فراهم نمی‌شود هر فردی از هر جایی به عضویت هیئت‌مدیره بنگاه‌های زیرمجموعه درآید و سازوکار خود را در شرکت‌ها پیاده‌سازی کند. در همین راستا، معاونت اقتصادی تامین اجتماعی با همکاری موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی در حال شناسایی و تدوین شاخص‌های حکمرانی شرکتی است. پیگیری و اجرای زنجیره ارزش، از دیگر مسائل حوزه سرمایه‌گذاری است که لازم است وزیر آینده رفاه بر آن تمرکز کند. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی زیادی دارند، اما هم‌افزایی و زنجیره ارزش آن‌ها بسیار محدود است. این در حالی است که تمام سرمایه‌گذاری‌های صندوق‌های بازنشستگی در مجموعه وزارت رفاه جمع شده و این مزیت بزرگی است که باید از آن بهره لازم را برد. شرکت‌ها و بنگاه‌ها به‌راحتی می‌توانند نیازهای پسین و پیشین خودشان را از داخل مجموعه تامین کنند. به نظر می‌رسد این موضوع در سیاست‌گذاری‌ها مغفول مانده و وزیر آینده باید به‌صورت جدی‌تر به آن بپردازد.

مدرس دانشگاه و کارشناس مسائل تامین اجتماعی

ادامه از صفحه ۳

اجماع حداکثری...

«اصلاحات در راستای کاهش فرار بیمه‌ای» پیشنهاد دیگری است که کمترین مخالفت‌ها را داشته و ۵۷درصد مشارکت‌کنندگان با اجرای آن، کاملا موافق بوده‌اند. گزینه بعدی «افزایش نرخ حق‌بیمه در قبال ارائه خدمات جدید» است که با ۶۷درصد بیشترین مخالف‌ها را در پی داشته است. درباره شیوه‌های اجرای اصلاحات نیز ۷۹درصد افراد بر اصلاحات تدریجی نظر داشته‌اند. جامعه آماری این نظرسنجی نیز بدین شرح بوده که ۱۲درصد شرکت‌کنندگان زن بوده‌اند و ۸۸درصد مرد. از نظر تحصیلات، بیشترین فراوانی به افراد دارای مدرک کارشناسی ارشد با ۵۵درصد و پس از آن دکترای تخصصی با ۱۹درصد، کارشناسی با ۱۸درصد، دکترای تخصصی با ۵درصد و کاردانی و پایین‌تر با ۳درصد مجموع پاسخ‌دهندگان را تشکیل داده است. از نظر سنی نیز بیشترین فراوانی به گروه سنی ۴۰ تا ۵۰ سال تعلق داشته است. در زمینه وابستگی سازمانی نیز ۸۴/۳درصد شرکت‌کنندگان در سازمان تامین اجتماعی مشغول به کار بوده‌اند.